

N:o 152.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 12 maj 1909.
— -- — — Andra Kammaren den 13 — —

*Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående bestämmelser
mot onödigt plågande af husdjur vid slakt.*

Första Kammararens tillfälliga utskotts (n:o 1) utlåtande n:o 10.
Andra Kammararens tillfälliga utskotts (n:o 5) utlåtande n:o 7.

Till Konungen.

Uti inom Riksdagen väckta motioner hafva framställningar gjorts om åvägabringande af utredning beträffande huruvida och i hvilken utsträckning stadganden borde meddelas i syfte att vid slakt af husdjur minsta möjliga lidande medelst förutgående bedöfning eller på annat ändamålsenligt sätt tillfogas djuren.

Den fråga, som i motionerna afses, har tillförene vid flera särskilda tillfällen varit föremål för Riksdagens behandling, och beslöt 1896 års Riksdag i anledning af väckt motion skrifvelse till Kungl. Maj:t med begäran att utredning måtte verkställas i samma syfte, som i nu förevarande motioner föreslagits. Sedan i anledning af Riksdagens nämnda skrifvelse yttranden infordrats från åtskilliga myndigheter har Kungl. Maj:t vid ärendets föredragning den 1 februari 1901 förklarad, att ifrågasvarande framställning icke skulle till vidare åtgärd föranleda.

Det torde vara obestriddigt, att, sedan frågan om särskild lagstiftning för slakt af husdjur för cirka ett tiotal år sedan behandlades af vederbörande myndigheter, förhållandena ej så litet hafva förändrats. Landets djurskyddsföreningar hafva under denna tid utvecklat en mycket liflig verksamhet för att bland allmänheten sprida kännedom om särskildt den gren af djurskyddet, som afser förbättrade slaktmetoder. Undervisningskurser i slakt hafva anordnats och skriftliga råd och anvisningar rörande det från djurskyddsvänlig synpunkt lämpligaste tillvägagångssättet vid slakt hafva spridts bland allmänheten, hvarjämte föredrag härom hållits å många orter. Nya ändamålsenligare slaktapparater hafva uppfunnits, hvilka genom föreningarnas försorg blifvit ganska allmänt spridda och alltmera tagits i bruk.

Såväl genom djurskyddsföreningarnas oförtrutna arbete som ock till följd af den stigande upplysningen bland allmänheten har förvisso efter hand ett humanare förfarande vid slakt af husdjur kommit till stånd.

Ehuru ytterligare förbättring uti ifrågavarande hänseende säkerligen står att vinna genom ett fortgående upplysningsarbete, synas skäl dock tala för att å detta område åvägbringas särskild lagstiftning, i syfte att såmedelst kunna än kraftigare råda bot för de ännu befintliga missförhållandena. Att en dylik lagstiftning skulle verksamt befrämja en humanare behandling af slaktdjuren, håller Riksdagen för visst. Sedan nämligen känslan af skyldighet att vid slakt undvika allt onödigt plågande af djuren numera hunnit tränga in i det allmänna rättsmedvetandet, skulle en sådan lagstiftning utan tvifvel vara ägnad att alltmera befästa denna uppfattning, på samma gång den komme att utgöra ett korrektiv mot dem, som ej äro mottagliga för upplysning af ofvan angifna slag. Uti de af myndigheterna förut afgifna utlåtanden i ämnet har ock nära nog enstämmigt uttalats önskvärdheten af en dylik lagstiftning.

Att en lagstiftning i detta ämne bör innehålla positiva föreskrifter rörande förfaringssättet vid förrättande af slakt, anser Riksdagen själfvallet.

De tidigare utlåtandena i ämnet torde kunna lämna ej ringa ledning för bedömandet af hvad dessa föreskrifter närmare böra innehålla. Såvidt handlingarna utvisa, har dock ej vid ärendets föregående behandling kommit under öfvervägande, huruvida eller i hvad mån en sådan lagstiftning lämpligen bör omfatta jämväl renslakt.

Riksdagen anser, att den ifrågasatta lagstiftningen otvifvelaktigt bör äga tillämpning å slakt, förrättad såväl af dem, hvilka utöfva slakteri-

yrket såsom näring, som ock af dem, hvilka, utan att så är fallet, likväl eljest i mera afsevärd omfattning tillhandagå allmänheten med förrättande af slakt å dess husdjur. Däremot synes det Riksdagen tveksamt, om lagstiftningens tillämpning bör utsträckas äfven till annan slakt å husdjur, synnerligast hvad angår de mindre djuren. Utan tvifvel skulle nämligen därigenom vissa olägenheter uppstå för den stora allmänheten, men å andra sidan synes följdriktigheten kräffa en dylik utsträckning; och skulle, såsom tillföre framhållits, ändamålet med förevarande lagstiftning säkerligen till väsentlig del förfelas, om sådan utsträckning ej komme till stånd.

I fråga om själfva sättet för slaktens förrättande anser Riksdagen det allmänna kraf böra uppställas, att med afseende å de djur, som ej aflifvas genom hufvudets skiljande från kroppen, bedöfning må föregå blodaftappningen. Beträffande åter sättet för bedöfningens åstadkommande synes viss frihet böra lämnas den, som förrättar slakten. Ytterligare utredning af sakkunniga torde dock i denna del erfordras.

Hvad åter angår slakt efter judisk metod, äro meningarna mycket delade, huruvida detta slaktsätt, där det utöfvas af fullt sakkunnig och skicklig person, kan sägas vara förenadt med större grymhet eller lidande för djuren än s. k. bedöfningslakt; och torde härutinnan en utredning böra verkställas af sakkunnige.

Beträffande slutligen de bestämmelser i öfrigt, hvilkas inrymmande i en blifvande författning kan ifrågakställas, anser sig Riksdagen i ärendets nuvarande skick sakna skäl att härutinnan närmare uttala sig.

På grund af hvad sålunda anförts får Riksdagen, som finner giltig anledning föreligga till ett förnyande af den utaf 1896 års Riksdag i ämnet gjorda framställningen, anhålla, det täcktes Eders Kungl. Maj:t dels låta utröna, om och till hvilken utsträckning stadganden må kunna meddelas i syfte att vid slakt af husdjur minsta möjliga lidande medelst förutgående bedöfning eller på annat ändamålsenligt sätt tillfogas djuren, dels ock, därest utredningen därtill föranleder, låta utarbeta och för Riksdagen framlägga förslag till lagstiftning i ämnet.

Stockholm den 13 maj 1909.

Med undersätlig vördnad.